

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Marie Björkman

Socialnämnden 2016-10-19

**Motion från Jan-Olof Hedbom (S) och Janne Boman (S):
”Utred möjligheterna till ett strukturellt och långsiktigt
arbete i preventivt syfte gällande barn och ungdomar i
Täby kommun”**

Sammanfattning

Jan-Olof Hedbom (S) och Janne Boman (S) har väckt en motion i fullmäktige den 25 april 2016 om att föreslå kommunfullmäktige besluta att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett strukturellt och långsiktigt förebyggande arbete för barn och ungdom i Täby kommun.

I verksamhetsplanen för år 2013 fick socialnämnden, utbildningsnämnderna och kultur- och fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att dels kartlägga dels föreslå konkreta åtgärder för att utveckla samverkan kring särskilt utsatta barn och unga. Uppdraget genomfördes i projektform under åren 2013-2014.

Sammanfattningsvis resulterade projektet dels i en nulägesbild av resurser och pågående samverkan, dels i förslag på förbättringsåtgärder. Då en fungerande samverkan är en viktig framgångsfaktor, identifierades även hinder för en sådan samverkan. När projektet övergick i verkställighet år 2014, fick en funktion inom utbildning ett särskilt samordningsuppdrag. Uppdraget handlar främst om att synliggöra och upprätthålla befintliga samverkansfora, men också att genom gemensamma utbildningssatsningar finna lösningar kring exempelvis sekretessproblematik.

Mot bakgrund av det projekt som tidigare genomförts och det arbete som nu pågår gällande samverkan kring barn och unga i riskzonen bedöms det i dagsläget inte finnas behov av att utreda frågan ytterligare.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta:

Motionen föranleder inga ytterligare åtgärder med hänvisning till vad som framgår av tjänsteutlåtande daterat den 6 oktober 2016.

Ärendet

Jan-Olof Hedbom (S) och Janne Boman (S) har väckt en motion i fullmäktige den 25 april 2016 om att föreslå kommunfullmäktige besluta att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett strukturellt och långsiktigt förebyggande arbete för barn och ungdom i Täby kommun.

Motionärerna anför att ett framgångsrikt förebyggande arbete kring barn och unga i stort sett alltid är lönsamt men att det fordrar en modell för strukturell samverkan mellan olika aktörer som har ett långsiktigt perspektiv.

Motionärerna anför vidare att det finns såväl mänskliga som ekonomiska värden i att sätta in preventiva, långsiktiga, tidiga och samordnade insatser för utsatta barn och ungdomar. I kombination med strukturell samverkan mellan olika aktörer skapar det enligt motionärerna vägen framåt för att minska riskerna för utanförskap.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår motionärerna sammanfattningsvis att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett långsiktigt förebyggande arbete för utsatta barn och unga.

Projekt "Samverkan kring barn och unga i riskzonen"

I verksamhetsplanen för år 2013 gav kommunfullmäktige socialnämnden, utbildningsnämnderna och kultur- och fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att dels kartlägga, dels föreslå konkreta åtgärder för att utveckla samverkan kring särskilt utsatta barn och unga.

Inledningsvis definierades projektets målgrupp "barn och unga i riskzonen" på följande sätt: *"Barn och ungdom 0-20 år som är folkbokförda i Täby och som riskerar att hamna i eller redan är i riskzonen, d.v.s. en situation som inte är gynnsam för dennes utveckling"*.

Uppdraget genomfördes i projektform under perioden våren 2013- vintern 2014. Bland annat genomfördes

- en kartläggning av befintliga verksamheter riktade till barn och unga i riskzonen intervjuer med olika funktioner och verksamheter
- studiebesök i andra kommuner
- arbetsgrupper och idégrupper med representanter från verksamheten i syfte att identifiera målgrupp, riskfaktorer och hinder för fungerande samverkan

Kartläggningen visade att det fanns (och finns) en rad verksamheter riktad till barn och unga i riskzonen. Några exempel:

- Fältgruppen (kultur och fritid), som samverkar med skola, socialtjänst och polis
- Samverkan kring nattvandring (föräldrar och vuxna, skola, socialtjänst, Trygg i Täby och polis)
- Resursteamet inom socialtjänsten, som besöker och utbildar verksamheter, exempelvis förskolepersonal
- Samverkan kring barn med psykiatrisk- och beteendeproblematik mellan socialtjänst, skola, barn-och ungdomspsykiatri BUP, funktionshinderomsorg, hälso- och sjukvård
- Samverkan kring barn och unga som behöver särskilt stöd (BUS) mellan socialtjänst, skola, kultur och fritid samt landstinget)
- Samverkan kring enskilda ärenden (socialtjänst, funktionshinderomsorg, skola, polis, psykiatri m.fl.)
- Samverkan mellan elevstöd och skola gällande till exempel elever med hög, otillåten frånvaro och elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
- Samverkan kring stöd till barn, unga och familjer (familjeenheten, skolor, förskolor, barnavårdscentraler, polis, barn- och ungdomspsykiatri BUP, vuxenpsykiatri, beroendemottagning, missbruksenhet, fritidsfältare)
- Samverkan mellan studievägledare och ungdomshandläggare inom socialtjänsten kring ungdomar som inte går i skolan
- Trygg i Täby

Kartläggningen visade också på att samverkan i vissa fall kunde förbättras, liksom informationsutbyte mellan verksamheter. Otydlighet kring ansvarsförhållanden och sekretessgränser var exempel på faktorer som försvårade samverkan.

Inom ramen för projektet identifierades en rad riskfaktorer (tidiga tecken). För barn i förskoleålder handlade det t.ex. om brister i föräldraskap och bristande kommunikation med skola. För barn och ungdom i skolålder identifierades hög frånvaro/skolk som en av de mer väsentliga riskfaktorerna.

Projektets sammanfattande slutsats var, så som även tillgänglig forskning visar, att barns möjligheter att klara sig senare i livet hänger nära samman med utbildning och hälsa. Det övergripande syftet med samverkan kring barn och unga i riskzonen handlar därför om att tidigt identifiera individer och genom ett samlat stöd motverka behov av mer omfattande insatser längre fram. Ju längre tid barnet/ungdomen befinner sig i riskzonen, desto mer fördjupas problematiken och desto längre tid tar det att bryta mönstret.

Kartläggningen visade att det fanns (och finns) ett varierat utbud av verksamheter riktade till målgruppen och att det också fanns (och finns) goda förutsättningar för

samverkan mellan dessa verksamheter. Hantering av sekretessgränser och ansvarsfördelning/roller behövde dock utvecklas.

Från och med 2014 övergick projektet i verkställighet. En funktion inom utbildning fick i uppdrag att samordna arbetet, det uppdraget kvarstår. Det övergripande uppdraget innebär att skapa så optimala förutsättningar som möjligt kring arbetet med barn och unga i riskzonen. Främst handlar det om att synliggöra och upprätthålla befintliga samverkansfora, men också att genom gemensamma utbildningssatsningar finna lösningar på gemensam problematik, exempelvis kring sekretessgränser.

Exempel på aktiviteter som har genomförts

- Gemensamma föreläsningar för berörda funktioner, bland annat kring sekretessfrågor
- Framtagande av en modell för samverkan mellan Täby kommun och Arbetsförmedlingen gällande ungdomar som inte går i gymnasiet eller arbetar
- Samverkan mellan Täby kommun och Statens institutionsstyrelse (SIS) avseende placerade barns skolgång

Kommunerna har enligt skollagen (SFS 2010:800) ett aktivitetsansvar för ungdomar som har fullgjort sin skolplikt men som inte har fyllt 20 år och inte har genomfört eller fullföljt utbildning på nationellt program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. För närvarande utreds möjligheten att med ett gemensamt finansieringsansvar för berörda nämnder tillsätta en så kallad ungdomscoach vars uppdrag blir att fånga upp dessa ungdomar.

Överväganden

I Täby kommun finns en rad verksamheter riktade till barn och unga, även till dem som befinner sig i riskzonen. Samverkan sker på olika sätt, såväl i preventivt syfte som när barnet/ungdomen behöver faktiska stödinsatser. Skolan har en nyckelroll och därför har ett samordningsuppdrag lagts på en funktion inom utbildning. Samordningsuppdraget innebär att tillsammans med övriga funktioner som deltar i arbetet kring målgruppen skapa så optimala förutsättningar som möjligt för att barn och unga inte ska hamna i utanförskap. Detta arbete pågår och att utreda frågan ytterligare bedöms inte vara aktuellt i nuläget.

Claes Lagergren
Socialchef

Kotte Wennberg
Avdelningschef